

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/81/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200288
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4018200288.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: C. S. M., bytom L. Č.. XX, J., právne zastúpenej JUDr. Vlastou Suchanovou, advokátkou so sídlom Podzámska č. 32, Nové Zámky, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. Augusta 8 a 10, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 6. februára 2018, Číslo: 24430-3/2018-BA, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 23. apríla 2019, č. k. 19Sa/8/2018-107, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 23. apríla 2019, č.k. 19Sa/8/2018-107 postupom podľa § 190 SSP zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo 6. februára 2018, Číslo: 24430-3/2018-BA, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie zo 17. júla 2017, číslo 700-1411131417-GC04/17. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 178 ods. 1 písm. a/ deviaty bod a § 240 zákona č. 461/2003 Z.z. predpísal penále v sume 267,45 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné a príspevky“) vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa začatia kontroly.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal v intenciách § 5, § 240 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po vyhodnotení závažnosti dôvodov žaloby vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu správneho orgánu, ako aj k obsahu pripojeného spisu žalovaného konštatoval, že nezistil dôvod, aby sa odchyľil od logických a relevantných argumentov a relevantných právnych záverov so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre správnosť napadnutého výroku rozhodnutia.

4. Mal za preukázané, že žalobkyňa bola fyzickou osobou - samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá vykonávala na základe licencie L1A vydanéj Slovenskou lekárskou komorou zo dňa 11. apríla 2006 (na obdobie od 26. apríla 2006 do 28. septembra 2016) a rozhodnutia Nitrianskeho samosprávneho kraja NI: CS: 3991/2008 zo dňa 31. januára 2007, ktorý jej povolil prevádzkovať zdravotnícke zariadenie - ambulancie všeobecného lekára na Ulici Y. XX E. G., na dobu neurčitú. Na základe uvedených dokladov žalobkyňa doručila Sociálnej poisťovni, pobočke Nové Zámky prihlášku - registračný list FO dňa 27. júna 2008. Z dôvodu zrušenia povolenia a žiadosti z dôvodu pretransformovania sa z fyzickej osoby na právnickú osobu žalobkyňa doručila do Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky odhlášku - registračný list s dátumom zániku poistenia 30. september 2008. Vydaniu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného predchádzalo správne konanie o určenie spornej doby zániku povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia. Právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky zo dňa 19. októbra 2016, č. 37294-1/2016-NZ bolo rozhodnuté tak, že samostatne zárobkovo činnéj osobe nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 30. septembra 2008, ale zaniklo dňa 30. júna 2010.

5. Uzavrel, že otázka zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia ku dňu 30. september 2008 bola už právoplatne vyriešená. Neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zo dňa 17. júla 2017 o predpísaní penále za obdobie október až december 2008, je prehľad jednotlivých dlžných súm poistného a povinných príspevkov, ich výška, dátum splatnosti, výška penále, dátum začatia kontroly a počet dní omeškania s uvedením predpísaného penále a jeho výpočet. Žalobkyňa správnosť uvedených údajov nenamietala.

6. Vzhľadom na uvedené krajský súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 168 SSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

II.

8. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

10. Konkrétne namietala nezákonnosť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu Sociálnej poisťovne zo dňa 19. októbra 2016 č. 37294-1/2016-NZ, z ktorého nebolo zrejmé, na základe akého ustanovenia zákona rozhodla o zmene zániku poistenia a pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Nezákonnosť rozhodnutia žalovaného videla v nesprávnom právnom názore a posúdení samostatne zárobkovo činnéj osoby na základe licencie L1A a nadväzujúcej povinnosti platiť povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie. Tým, že sa žalobkyňa odhlásila z povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia odhláškou podanou dňa 1. októbra 2008 s dátumom odhlásenia 30. september 2008 na základe zrušenia povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení možno považovať za prehlásenie, že nevykonávala činnosť SZČO uvedenej v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

11. Žalobkyňa tiež namietala, že žiadny právny predpis neupravuje spôsob takéhoto prehlásenia, pokiaľ Sociálna poisťovňa akceptovala odhlášku, prehlásila, že nevykonávala činnosť SZČO. Tento spôsob prehlásenia Sociálna poisťovňa nenamietala a žalobkyňu nevyzvala na doplnenie alebo iný druh prehlásenia o tom, že nevykonávala SZČO a ani ju neupovedomila o tom, že začala voči nej nedávkové konanie. Žalobkyni nebola daná príležitosť vyjadriť sa k začatému konaniu a nebolo jej umožnené vyjadriť sa k uplatneným návrhom. Správny súd tak konal v rozpore s § 5 SSP a nesprávne právne posúdil status žalobkyne ako samostatne zárobkovo činné osoby podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

12. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne vyjadril podaním z 26. júna 2019 s tým, že námietky žalobkyne uvádzané v kasačnej sťažnosti nepovažoval za opodstatnené; krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne vec posúdil, pričom nezistil nezákonnosť a nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia. V rámci preskúmania zákonnosti rozhodnutia sa krajský súd nemohol zaoberať otázkou zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne, ale len preskúmať zákonnosť postupu pri rozhodovaní žalovaného o predpísaní penále.

14. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

16. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

20. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

21. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

22. Najvyšší súd zdôrazňuje, že súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

23. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým súd zamietol žalobcu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo 6. februára 2018, Číslo: 24430-3/2018-BA, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie zo 17. júla 2017, číslo 700-1411131417-GC04/17. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 178 ods. 1 písm. a/ deviaty bod a § 240 zákona č. 461/2003 Z.z. predpísal penále v sume 267,45 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné a príspevky“) vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa začatia kontroly.

24. Podľa § 172 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sa nevzťahuje osobitný predpis (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní).

25. Podľa § 172 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

26. Podľa § 240 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 240 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 3,32 eur.

28. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zárobková činnosť podľa tohto zákona je a/ na účely nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia 1/ činnosť zamestnanca, 2/ činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorej je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená, b/ na účely poistenia v nezamestnanosti činnosť zamestnanca.

29. Zákonodarcia samostatne zárobkovo činnnej osobe upravuje povinnosti v právnej norme ustanovenej v § 228 zákona č. 461/2003 Z.z. V zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 228 ods. 1, 2 tohto zákona

samostatne zárobkovo činná osoba, na ktorú sa v právnych vzťahoch sociálneho poistenia uplatňujú predpisy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu alebo podľa medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, je povinná oznámiť príslušnej pobočke výšku príjmov a výdavkov samostatne zárobkovo činnnej osoby zo zárobkovej činnosti podľa § 3 ods. 3. Samostatne zárobkovo činná osoba podľa prvej vety je povinná oznámiť príslušnej pobočke aj skutočnosti rozhodujúce na posúdenie vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 21 ods. 4 a 5, a to do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nastali. Údaje podľa prvej vety je samostatne zárobkovo činná osoba povinná oznámiť do ôsmich dní od právoplatnosti určenia príslušnosti k právnym predpisom Slovenskej republiky a v bežnom roku najneskôr do 31. mája kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok. Súčasne platí, že len takto definovanej samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká povinné nemocenské a dôchodkové poistenie od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom dosiahla príjem vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu.

30. Pre posúdenie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu je nevyhnutné, aby súd vychádzal z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu. Z administratívneho spisu žalovanej mal kasačný súd za preukázané, že na žiadosť žalobkyne zo dňa 22. marca 2006 Slovenská lekárska komora vydala dňa 11. apríla 2006 žalobkyni licenciu (L1A) na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolaní lekár, v odbore všeobecné lekárstvo. Následne Nitriansky samosprávny kraj rozhodol dňa 31. januára 2007 rozhodnutím NI.: 2007/101201 povolil C.. S. M. prevádzkovať zdravotnícke zariadenie - ambulanciu všeobecného lekára v G. L. A. Y. XX. Povolenie bolo vydané na dobu neurčitú. Povolenie prevádzkovať ambulanciu bolo právoplatným rozhodnutím Nitrianskeho samosprávneho kraja zo dňa 8. septembra 2008, číslo NI.: 3991/2008 zrušené dňom 30. september 2008.

31. V správnom konaní, tak ako to z obsahu spisov vyplynulo, bol medzi účastníkmi konania sporný dátum zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia. Prvostupňový správny orgán Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky, dňa 19. októbra 2016 rozhodla rozhodnutím č. 37294-1/2016-NZ tak, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnnej osobe zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 30. júna 2010, a nie dňa 30. septembra 2008. Výdaniu rozhodnutia predchádzala odhláška žalobkyne zo sociálneho poistenia dňa 1. októbra 2008. Odhláškou, registračným listom fyzickej osoby z povinného poistenia SZČO k 30. septembru 2008. Z administratívneho spisu tiež vyplýva, že odvolanie žalobkyne proti uvedenému rozhodnutiu bolo odvolacím správnym orgánom zamietnuté v celom rozsahu a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o zániku sociálneho poistenia nadobudlo dňa 12. júna 2017 právoplatnosť. Podľa údajov poskytnutých správcom dane v zmysle § 233 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. žalobkyňa za rok 2008 preukázala príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu v sume vyššej ako zákonom stanovená hranica príjmu, a preto jej povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby pokračovalo aj po 1. júli 2009. Podľa údajov poskytnutých daňovým riaditeľstvom Slovenskej republiky žalobkyňa za rok 2009 nepreukázala príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou vyšší ako zákonom stanovený príjem pre posúdenie vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby k 1. júlu 2010 (t.j. 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu, čo je suma 3 834,96 eur), preto jej povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby zaniklo dňa 30. júna 2010 (podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. januára 2008 do 31. decembra 2010).

32. Zmena dátumu zániku povinného poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby účastníčky konania mala vplyv aj na jej povinnosť platiť a odvádzať poisťné a príspevky. Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. predpísala samostatne zárobkovo činnnej osobe C.. S. M. rozhodnutím č. 700-1411144417-GC4/17 zo dňa 4. augusta 2017 poisťné a príspevky v sume 267,47 eur za obdobie október 2008 až december 2008 (rozhodnutím č. 700-1411144517-GC04/17 zo dňa 4. augusta 2017 predpísala poisťné a príspevky v sume 1 682,10 eur za obdobie január 2009 až jún 2010). Spôsob výpočtu penále bol uvedený v prílohe rozhodnutia pobočky, ktorá tvorí neoddeliteľnú

súčasť jej rozhodnutia.

33. Fyzickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky, ktoré neodviedli poistné a príspevky za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich neodviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevky do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne, alebo bola zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly. V danom prípade tak Sociálna poisťovňa, pobočka Nové Zámky urobila rozhodnutím č. 700-1411131417-GC04/17 zo dňa 17. júla 2017. Žalobkyni bolo predpísané za obdobie október 2008, november 2008 a december 2008 penále v sume 267,45 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa v zákonom ustanovenej lehote odvolanie. Preskúvaným rozhodnutím zo dňa 6. februára 2018 odvolací správny orgán odvolanie proti rozhodnutiu vo veci predpísania penále (267,45 eur) zamietol v celom rozsahu a potvrdil napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky.

34. Po preskúmaní veci aj vzhľadom na obsah pripojeného spisu správneho orgánu najvyšší súd dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie žalovanej je vecne správne. V tomto smere je potrebné poukázať na znenie ustanovenia § 240 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky, ktoré neodviedli poistné a príspevky za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov, ak zákon o sociálnom poistení neustanovuje inak. To znamená, že ak žalobkyňa neodviedla poistné a príspevky za mesiace október 2008, november 2008 a december 2008, tak jej vznikla povinnosť za kontrolované obdobie zaplatiť penále. Žalobkyňa vo svojich podaniach doručených správnym orgánom a súdom výšku penále v sume 267,45 eur nenamietala.

35. V súvislosti v kasačnej sťažnosti namietaným postupom žalovanej (§ 172 ods. 5, § 284 ods. 8 a § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.) kasačný súd upriamuje pozornosť na dikciu ustanovenia § 185 ods. 4 zákona, v zmysle ktorého konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon a na dikciu ustanovenia § 172 ods. 1 veta prvá zákona, v zmysle ktorého na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Správnemu konaniu vo veci predpísania penále za kontrolované obdobie október 2008, november 2008 a december 2008 predchádzali dve správne konania. V prvom sa posudzovala právna otázka podľa § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a v druhom správnom konaní sa riešila právna otázka podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Na právoplatné rozhodnutie o zániku povinného poistenia bol správny súd povinný pri preskúmaní rozhodnutia o predpísaní penále prihliadnuť.

36. K námietkam žalobkyne týkajúcim sa jej statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby na základe oprávnenia na vykonávanie činností v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení platnom do 31. decembra 2010. Kasačný súd poukazuje na stanovisko senátu 9S Najvyššieho súdu SR, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 9Sžsk/94/2018 sa nestotožnil so závermi vyjadrenými v rozhodnutí veľkého senátu sp. zn. 1Vs/1/2019, keď dospel k záveru, že je potrebné sa od nich odchýliť. Podľa § 466 ods. 3 veta druhá SSP sa senát 9S rozhodol o postúpení veci veľkému senátu správneho kolégia, a to aj napriek rozhodnutiu veľkého senátu 1Vs/1/2019 zo dňa 30. apríla 2019. Na rozdiel od názoru veľkého senátu vysloveného v uznesení sp. zn. 1Vs/1/2019 dospel senát 9S k záveru, že licencia L1A vydaná lekárovi na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa § 10 ods. 2 zákona č. 548/2004 Z.z. má charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. Veľký senát v konaní pod sp. zn. 1Vs/3/2019 dospel k záveru, že je potrebné sa odchýliť od záveru veľkého senátu vo veci sp. zn. 1Vs/1/2019. V bode 63 rozsudku sp. zn. 1Vs/3/2019 zo dňa 24. novembra 2020 uviedol nasledovnú odpoveď: „ Licencia L1A (na výkon samostatnej zdravotníckej praxe) ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c/ zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2003 Z.z., na základe ktorého je lekár - držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne

zárobkovo činnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení. Vykonávanie zdravotníckeho povolania v pracovnoprávnom vzťahu lekárom, ktorý je držiteľom licencie L1B a ktorý je súčasne stále držiteľom licencie L1A, nie je prekážkou možnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť aj na základe licencie L1A, a teda nie je dôvodom, aby držiteľ licencie L1A nebol považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z.“

37. Kasačný súd považoval za nedôvodnú aj ďalšiu námietku žalobkyne, ktorou v kasačnej sťažnosti namietala, že žiadny právny predpis neupravuje spôsob prehlásenia v prípade odhlásenia sa povinného nemocenského a dôchodkového poistenia odhláškou podanou dňa 1. októbra 2008 s dátumom odhlásenia 30. september 2008 z dôvodu zrušenia povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení. V zmysle uvedenej námietky kasačný súd poukazuje na ustanovenie § 21 ods. 4 veta druhá zákona č. 461/2003 Z.z., z ktorého vyplýva, že povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá nevykonáva činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 na základe oprávnenia, zaniká aj odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia nevykonáva túto činnosť najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd námietky žalobkyne uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

39. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

40. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona vyplýva len v prípade, ak je splnená podmienka výnimočnosti, čo podľa najvyššieho súdu v danej veci nebolo splnené (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

41. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.